

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

AKAİD DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(11. SINIF)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ
2025

İÇİNDEKİLER

1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI	4
1.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ TEMEL YAKLAŞIMI	4
1.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ VİZYONU	4
1.3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	4
2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKADERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI	5
2.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKADERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	5
2.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKADERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	6
2.3. ÜNİTELER, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	10
2.4. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKADERSİ (11. SINIF) KİTAP FORMA SAYISI VE KİTAP EBATLARI	10
2.5. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKADERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	11
3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKADERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NA AİT ÜNİTELER	13

1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

1.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ TEMEL YAKLAŞIMI

Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programları, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında geliştirilmiştir. Bu modelde yer alan beceri, eğilim ve değerler; soyut fikir ve karmaşık süreçleri eyleme dönüştürürken gerçekleştirilen zihinsel faaliyetlerle birlikte bireyin kendisi ve çevresiyle olumlu ilişkiler kurabilmesi, duygularını yönetebilmesi ve sağlıklı bir benlik geliştirebilmesi için gerekli olan yeterlilikleri ifade eder. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, ülkemizin eğitim sisteminde önemli değişiklikler yapmayı hedefleyen bir dönüşüm programıdır. Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının da bu dönüşüme uyum sağlaması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının temel yaklaşımı bu modelin temel ilkelerine uygun olarak şekillenmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre geliştirilen Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programları öğrencilerin

- Bütüncül öğrenme yaklaşımı içerisinde dinî bilgileri öğrenmenin yanında mesleki beceriler, sosyal sorumluluk bilinci, millî ve kültürel değerlere bağlılık ile çağın gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanmalarını;
- İslam'ın adalet, saygı, sorumluluk, merhamet gibi evrensel değerlerini temel alarak bu değerlere bağlı ve topluma faydalı bireyler olarak yetişmelerini;
- Mesleki hayata ve yükseköğretime en iyi şekilde hazırlanmalarını sağlayacak bilgi ve becerileri kazanmalarını;
- İlmî düşüncüyü benimsemelerin, araştırma yapma becerilerini geliştirmelerini ve doğru bilgiye ulaşma yollarını öğrenmelerini;
- Günümüz teknolojilerini etkin ve doğru bir şekilde kullanabilen, sistem okuryazarlığı düşüncesini benimsemiş bireyler olarak yetişmelerini;
- Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirerek vatan sevgisi ve millet bilincine haiz, manevi değerlere bağlı bireyler olarak yetişmelerini hedefler.

Yukarıda belirtilen hususların somut olarak ortaya çıkması için öğretim programlarında

- Kur'an-ı Kerim, hadis, fıkıh, tefsir, kelam, siyer gibi temel İslam bilimlerine ait bilgilerin kavramsal beceriler ve alan becerilerinin sunduğu imkânlar ölçüsünde incelenmesi ve araştırılması;
- Dinler tarihi, İslam kültür ve medeniyeti gibi sosyal bilimler alanına giren konuların Türkiye ve İslam dünyası bağlamında irdelenmesi;
- Arapçanın hem dinî metinleri anlama hem de iletişim kurma aracı olarak kullanılabilmesi;
- Öğrencilere mesleki alanda gerekli olan bilgi ve becerilerin yanı sıra problem çözme, iletişim, ekip çalışması gibi yetkinliklerin kazandırılmasına hizmet edecek yaklaşımlara ağırlık verilmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programları, öğrencilerin hem dinî bilgi ve değerlere hem de çağın gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip, topluma faydalı bireyler olarak yetişmelerini hedeflemektedir. Bu sayede öğrenciler hem mesleki hayatlarında hem de yükseköğretimde başarılı olabileceklerdir.

1.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ VİZYONU

Mesleki din eğitiminin vizyonu; Anadolu imam hatip lisesi mezunlarının yükseköğretim süreçlerine katılmaya hazır, dinî hizmetleri ifa edebilecek yeterliliğe sahip, "yetkin ve erdemli insan" olma yolunda gelişimlerini sürdüren öğrenciler olarak yetişmelerini sağlamaktır.

1.3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve 32. maddesinde belirtilen imam hatip liselerinin tanımı ile Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uygun olarak

- İslam dininin inanç, ibadet, muamelat ve ahlak esaslarını içselleştiren;

- İslam'ın temel kaynaklarını tanıyan;
- İslam dinine mensup olmanın huzur ve mutluluğunu hisseden;
- Dini doğru anlayan ve dinî meselelerde bu kaynaklara başvurabilen;
- Hz. Muhammed'î (sav) örnek alan;
- İbadetlerle ilgili uygulama becerisi ve alışkanlığına sahip;
- Dünya ahiret dengesini kurabilen;
- Ahlaki olgunluğa erişmiş;
- İnceleyen, araştıran, analitik düşünen ve edindiği bilgiler ışığında akli ve naklî delilleri kullanarak problemlere çözüm üretebilen;
- Din hizmetleri uygulama becerisi kazanan;
- Toplumu din konusunda aydınlatan ve insanların dinî bilgilerle ilgili ihtiyaçlarına cevap verebilen bireyler yetiştirmektedir.

2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKAİD DERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI

2.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKAİD DERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi (11. Sınıf) Öğretim Programı’nda “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” çerçevesinde değişikliğe gidilmiş ve beceri temelli anlayış doğrultusunda yeni bir öğretim programı hazırlanmıştır. Programın çatısı oluşturulurken beceri setlerindeki alan becerileri, kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ve eğilimlerin yanı sıra okuryazarlık becerilerinden de faydalanılmıştır. Akaid dersi öğretim programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni’ne göre hazırlanmıştır. Programda belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak için gerekli beceri, değer, eğilim, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının birbirleriyle nasıl ilişkilendirileceği öğrenme-öğretme yaşantıları aracılığıyla somutlaştırılmıştır. Öğrencilerin İslam inanç esaslarını yakından tanımaları, akaidle ilgili doğru bilgi ve yorumlara ulaşmaları, İslam inanç esaslarını özümsemeleri ve bu esasları günlük hayatlarına yansıtma amaçlanmıştır. Bu bağlamda İslam inanç esasları hem klasik dönemde yazılan akaid metinleri doğrultusunda hem de bugüne ve geleceğe ışık tutan bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Ayrıca öğrenme-öğretme yaşantıları planlanırken günlük hayatla bağ kurulmasına özen gösterilmiştir.

Öğretim programı; İslam akaidine ilişkin temel kaynakları esas alan, bu kaynakların zengin içeriğinden faydalanmaya önem veren bir anlayışla hazırlanmıştır. Akaid konuları, birbirini tamamlayacak şekilde bütüncül bir yaklaşımla ele alınmıştır. Üniteler oluşturulurken öğrencilere sistem ve süreç mantığı kazandıracak, onları araştırma ve uygulama yapmaya yönlendirecek bir anlayış benimsenmiştir.

Öğretim programının hazırlık ve geliştirme süreçlerinde ihtiyaç analizi ve literatür taraması yapılmış, ilgili akademik yayınlar incelenmiş, MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan “Öğretim Programlarının Değerlendirme Raporu”, “21. Yüzyıl Becerileri ve Değerlere Yönelik Araştırma Raporu”, “Öğretmenlerin Ders Kitabı Kullanımı ile İlgili Araştırma Raporu”, “Ders Kitaplarında Okunabilirlik” ve “Ders Kitaplarını Değerlendirme Raporu (Öğretmen Görüşleri)” adlı yayınlar analiz edilmiştir. Sahadaki öğretmenlerden ve farklı sınıf seviyesindeki ortaöğretim öğrencilerinden yararlanmakta olan öğretim programları ve ders kitapları hakkında görüş alınmış, farklı ülkelere ait beceri temelli öğrenme yaklaşımlarının yansıtıldığı öğretim programları incelenerek bir yol haritası çıkarılmıştır. Bu süreçte bilimsel ve teknolojik gelişmeler dikkate alınmış, öğrenme yaşantılarının, ölçme ve değerlendirmenin şekillendirilmesinde çevrim içi ortam ve uygulamalardan yararlanılmıştır.

Öğretim programının temel amacı; öğrencilerin içinde yaşadıkları dünyayı anlamlandırırken İslam akaidini merkeze almalarına yardımcı olacak bilgi, beceri ve değerlerle donatılmasını sağlamaktır. Bu bağlamda 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 2. maddesinde belirtilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri doğrultusunda hazırlanan *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*’yla öğrencilerin

1. Akaidin konusu ve amaçlarıyla ilgili meseleleri anlayabilmeleri,

2. İman ve imanın mahiyetiyle ilgili konuları müşahade edebilmeleri,
3. Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine ilişkin akli ve naklî delilleri kullanabilmeleri,
4. Kadere iman konularını idrak edebilmeleri,
5. Kaderle ilişkilendirilen kavramları çözümleyebilmeleri,
6. Peygamberlere imanla ilgili naklî delilleri kullanabilmeleri,
7. Peygamberlere gönderilen kitaplarla ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilmeleri,
8. Meleklerle iman hakkında bilgi toplayabilmeleri,
9. Dünya hayatı ve ahiret arasındaki ilişkiyi yorumlayabilmeleri,
10. Ahiret hayatının safhalarıyla ilgili kavramları özetleyebilmeleri,
11. İnanç esaslarının hayata etkilerini kavrayabilmeleri amaçlanmaktadır.

2.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKAİD DERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

1. *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*nda eğitim ve öğretim süreçleri; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile hedeflenen öğrenci profiline uygun, millî ve manevî değerleri tanıyan, geçmiş ve bugün arasında bağlantı kurarak geleceğe yön veren yetkin ve erdemli öğrencilerin yetiştirilmesine hizmet edecek şekilde planlanır ve yürütülür. Bu kapsamda sevgi, saygı, kardeşlik ve dostluk bağlarını güçlendiren; vatan, millet, bayrak, şehitlik, gazilik gibi millî birlik ve beraberliği pekiştiren değerlerin öğrencilerin zihninde güçlü bir şekilde yer etmesine özen gösterilir.
2. Öğretim programının içerik çerçevesi bölümünde konuyla ilgili ana başlıklara ve alt başlıklara yer verilmiştir. İhtiyaç hâlinde ara başlıklar kullanılabilir.
3. Öğretim programının içerik çerçevesi oluşturulurken olayların farklı bakış açılarıyla ele alınmasına imkân sağlanmıştır. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri belirlenirken temel eğitimde kazandıkları bilgi, beceri ve değerler dikkate alınmıştır.
4. Öğrenme-öğretme uygulamalarının bazı bölümlerinde "İstenir/İstenebilir" şeklinde iki farklı kullanım mevcuttur. İçerik çerçevesine ve öğrenme çıktılarına işaret eden bölümlerde inisiyatif kullanılması söz konusu değilken öğretim yöntemleriyle ölçme ve değerlendirme süreçlerinde konunun kapsamı ve sınıfın şartları doğrultusunda farklı tercihlerde bulunulabilir. Üniteler işlenirken konular mümkün olduğunca günlük hayatla ilişkilendirilir.
5. Ünite konuları ayetler, hadisler ve akaidle ilgili temel kaynaklar esas alınarak işlenir.
6. Üniteler hazırlanırken ünite içerisinde geçen kısa ayet ve hadislerin Arapça metinleri verilebilir.
7. Ünite konuları işlenirken klasik veya modern akaid metinlerinden ilgili bölümlere yer verilir.
8. Öğrenme çıktılarıyla ilgili güncel konular; farklı tartışma teknikleri kullanılarak ve problem çözme, eleştirel düşünme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileriyle ilişkilendirilerek öğrenme ortamına taşınır.
9. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yeteneklerine, ihtiyaçlarına ve özel durumlarına göre çeşitlendirilir. Her ünite için en az bir performans görevi belirlenir.
10. Öğrencilerin bilgi ve becerileri ölçülüp değerlendirilirken onlara günlük hayatta karşılaşılabilecekleri ilgi çekici problemlerle ilgili görevler verilir, yargısal nitelik taşımayan ve motive eden geri bildirimler sağlanır, dijital teknolojilerden yararlanılır.
11. Hazırlanacak tüm materyallerde ön değerlendirme ve köprü kurma kısımlarının gerçekleştirilmesi/uygulanması/yapılandırılması gerekir.

12. Zenginleştirme ve/veya destekleme uygulamaları, sınıftaki farklı öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde planlanır. Zenginleştirme ve/veya destekleme bölümündeki içeriklere ders kitaplarında yer verilmez, bu bölüm gerek duyulması hâlinde e-içerik olarak verilebilir.
13. Türkçenin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilir.
14. Öğretim programında ve ders kitabındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamalar, Talim ve Terbiye Kurulu Müteallası ile uygulamaya konan "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kavramları Yazım Kılavuzu" esas alınarak yazılır. İlgili kılavuz ve ekinde bulunmayan alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazımında ise kılavuzda belirtilen ilke ve esaslara uyulur.
15. Programda her ünite için öngörülen süre ve ünitelerin işleniş sırası belirtilmiştir. Ancak zümre öğretmenleri tarafından öğrenci seviyesi ve çevre şartlarına uygun şekilde farklı planlamalar yapılabilir.

Programlar Arası Bileşenler

- Akaid dersi eğitimi, öğrencilere İslam'ın inanç esaslarını doğru ve sistematik bir şekilde öğretmeyi ve bu esasların öğrencilerin hayatlarındaki etkisine ilişkin bilgi, beceri ve değerler kazandırmayı hedeflemektedir. Bu dersin amacı; öğrencilerin dinî kimlik oluşturmalarına, İslam'ın evrensel ilkelerini benimsemelerine ve insanlık onuruna yakışır şekilde yaşamalarına katkıda bulunmaktır. Bu amaçla Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde belirlenen sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler, eğilimler ve okuryazarlık becerileri, *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*nda bütünlük ve etkin şekilde kullanılmıştır. Bu unsurların öğretmenler tarafından derse nasıl yansıtılacağı ise öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde örneklenmiştir.
- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*nın yapılandırılmasında bütüncül eğitim yaklaşımı önemli bir rol oynamıştır. Programda yer verilen temel bileşenler aracılığıyla öğrencilerin akademik, sosyal-duygusal becerilerinin en üst düzeyde geliştirilmesi amaçlanmış, öğrencilerin maddi ve manevi açıdan bütüncül bir yaklaşımla yetiştirilmesi hedeflenmiştir. Bu sebeple programın farklı bölümlerinde öğrencilerin bilgi, beceri, değer kazanması ve öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirmesi teşvik edilmiştir.

İçerik Çerçevesi

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*nın içerik çerçevesi bölümünde ünite kapsamında ele alınacak konuların ana başlıkları ve alt başlıkları verilmiştir. Bu bölümde içerik; öğrenme çıktılarından bağımsız bir bilgi yığını olarak değil öğrenmeyi gerçekleştirmeye ve konuya ilişkin bilgi, beceri ve değerleri öğrencilere sistematik bir yaklaşımla kazandırmaya yönelik araçlar ve süreçte ele alınması gereken konular şeklinde ele alınmıştır. Ayrıca içerikte verilen konu başlıkları için öğrenme yaşantıları önerilmiştir.
- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı* dört üniteden oluşmaktadır. "Akaid İlmi ve İman Kavramı" adını taşıyan birinci ünite akaid ilmiyle ilgili konular ve imanın mahiyeti ele alınmıştır. "Allah'a ve Kadere İman" adını taşıyan ikinci ünite Allah'a (cc) imanın fitriliği, İslam akaidindeki yeri ve hayata etkileriyle Allah'ın (cc) varlığı, birliği, isimleri ve sıfatları ele alınmıştır. Allah'ın (cc) isimleri ve sıfatlarıyla bağlantılı bir şekilde ele alınan kader konusunda ise kaderin insanın fiilleriyle ilişkisine, kader inancının Kur'an ve hadislerdeki temellerine, kaderle ilişkilendirilen kavramlara ve kadere imanın hayata etkilerine yer verilmiştir. "Peygamberlere ve Kitaplara İman" adını taşıyan üçüncü ünite de nübüvvet, risalet ve vahiy kavramları, peygamberlere imanın hayata etkileri, peygamberlere gönderilen kitaplar ve kitaplara imanın hayata etkileri ele alınmıştır. "Meleklerle ve Ahirete İman" adını taşıyan dördüncü ünite meleklerle iman ve bu imanın hayata etkileri, İslam'a göre cinler ve şeytanlar konuları ele alınmıştır. Ayrıca dünya hayatı ve ahirette imanla ilgili meseleler, ahiret hayatının varlığının delilleri, ahiret hayatının safhaları ve ahirete imanın hayata etkileri konularına yer verilmiştir.
- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*nın içerik çerçevesi; alandaki geleneksel yaklaşımlar, yeni gelişmeler ve öğrencilerin ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Öğrenme Kanıtları

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*'nın ölçme ve değerlendirme uygulamaları bölümünde ölçme amacına ve öğrenme çıktısına yönelik öğrenme kanıtları bulunmaktadır. Öğrenme-öğretme sürecinin etkili olup olmadığının anlaşılmasında ölçme ve değerlendirme süreçleri büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle ölçme ve değerlendirme uygulamaları bölümü, öğrenci gelişiminin takip edilmesine ve uygulanan öğretim yöntemlerinin belirlenmesine rehberlik edecek şekilde tasarlanmıştır. Bireysel farklılıklar sebebiyle her öğrenci için eşit derecede geçerli bir ölçme ve değerlendirme araçından söz edilemez. Dolayısıyla öğrenci performanslarının belirlenmesi için çeşitli ölçme araç ve yöntemlerinden elde edilen birden fazla kanıtı ihtiyaç duyulmaktadır.
- Programda öğrenci performanslarını izlemeye ve öğrenciyi motive etmeye yönelik olan, öğrenme-öğretme kuram ve yaklaşımlarıyla uyumlu, zamana ve öğrenciye göre esneklik gösteren ölçme ve değerlendirme araçları kullanılmıştır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları yapılandırılırken bu uygulamaların programın tüm bileşenleriyle uyum sağlamaına özen gösterilmiştir.
- Programda verilen her öğrenme çıktısıyla ilgili en az bir öğrenme kanıtı sunulmaya çalışılmıştır. Değerler, eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ve okuryazarlık becerileri öğrenme-öğretme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için kanıtlar bölümünde bunlara ilişkin doğrudan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmemiştir.
- Programda verilen ölçme ve değerlendirme araçları ve yöntemleri örnek niteliğindedir.
- Programda ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının çeşitliliğine önem verilmiş, bununla ilgili önerilerde bulunulmuştur. Öte yandan öğrenme çıktılarına, içeriklere ve öğrenme-öğretme yaşantılarına uygun olmak koşuluyla öğretmenlerin farklı yaklaşımlar benimsemesine imkân sağlanmıştır. Bu doğrultuda öğretmenler; 3-2-1 kartı, açık uçlu soru, eşleştirme sorusu, analitik ve bütüncül dereceli puanlama anahtarı, anlam çözümleme tablosu, bilgi kartı, çıkış kartı, evet-hayır kartı, karşılaştırma tablosu, kontrol listesi, öğrenme günlüğü, öz değerlendirme formu, tanılayıcı dallanmış ağaç gibi farklı ölçme ve değerlendirme araçlarından yararlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*'nın öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde öğrencilerin akademik, sosyal-duygusal becerilerini en üst düzeyde geliştirecek farklı öğrenme ortamları, öğretim yaklaşımları ve materyal kullanımıyla ilgili uygulamalar bulunmaktadır. Öğrenci merkezli bu uygulamalar aracılığıyla öğrencilerin derste edindikleri bilgi, beceri ve değerleri çoklu bakış açısıyla ele almaları beklenmektedir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilerin hem bağımsız öğrenmelerine hem de iş birliği içinde çalışmalarına imkân tanıyan öğretim stratejileri ve bu stratejiler kapsamında kullanılacak öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır.
- Öğrenme ortamları ve öğretim yaklaşımlarıyla birlikte görsel, işitsel, görsel-işitsel ve teknoloji destekli araçlar kullanılarak öğrencilerin ilgili becerileri kazanmaları sağlanmalıdır. Öte yandan öğrenme çıktılarıyla ilgili güncel konular; problem çözme, eleştirel düşünme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileriyle ilişkilendirilerek sınıf ortamına taşınmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamaları bölümü, öğrencilerin çevreleriyle daha fazla etkileşimde bulunmalarına ve zengin öğrenme yaşantıları edinmelerine imkân sağlayacak şekilde kurgulanmıştır. Bu süreçte okul içi öğrenme ortamlarının yanı sıra okul dışı öğrenme ortamlarından da yararlanılmalıdır. Okul içi veya okul dışı uygun öğrenme ortamlarının oluşturulmasında öğrenme çıktısının kapsamı, öğrenci özellikleri, okul imkânları, ekonomiklik gibi belirleyici unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital öğrenme ortamları ve uygulamaları aracılığıyla ulusal ve uluslararası ölçekte hazırlanmış projelerden faydalanılmalıdır. Bayramlar, millî ve dinî günler, belirli gün ve haftalar gibi vesilelerle öğrencilerin millî ve manevî bilinçlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde beceri öğretimi konusuna büyük önem verilmiştir. İçerik öğretilirken kullanılacak kuram, model, strateji, yöntem, teknik ve materyaller ile ölçme ve değerlendirme yaparken kullanılacak

araç ve yöntemler belirlenirken öğrenme çıktısı doğrultusunda işe koşulan alan becerileri, kavramsal beceriler, okur-yazarlık becerileri ve sosyal-duygusal beceriler dikkate alınmalıdır.

- Öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde kavram öğretimine yönelik çeşitli etkinlikler önerilmiştir. Programda soyut içerikleri somutlaştırmak, öğrenme ve hatırlamayı basitleştirmek, doğru anlama ve öğrenmeye yardımcı olmak gibi amaçlarla farklı kavram öğretimi materyalleri kullanılması önemsenmiştir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında değer öğretimine yönelik önerilerde bulunulmuştur. Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilere verilmesi beklenen değerler, uygun yer ve zamanda bu değerlerin edinilmesini sağlayacak yaşantıların oluşturulması ve öğrencilerin bu yaşantılara aktif olarak katılmasıyla kazandırılmalıdır. Öğretmenler, öğrenme çıktılarıyla ilişkili olarak sunulan değerler dışında çevresel faktörler, kültürel unsurlar, öğrenci profili gibi değişkenleri göz önünde bulundurarak öğretim programı kapsamında sunulan diğer değerlerin kazandırılmasına da öncülük etmelidir. Programda belirtilen değerlere uygun öğrenme-öğretme uygulamaları planlamanın yanı sıra öğrencilerde değerlerin içselleştirilmesine özen gösterilmeli, değerler eğitimi konusundaki farklı yaklaşımlardan yararlanılmalıdır.
- Öğretmenler, öğrenme-öğretme uygulamaları esnasında hem öğrencilere kaynaklık teşkil eden bir uzman hem de öğrenmelerini izleyip onları yönlendiren bir rehber olmalı; uygun öğrenme ortamlarını sağlamak için çaba göstermelidir. Öğretmenler öğrenme çıktılarına uygun köprüler kurmalı; öğretim kuram, model, strateji, yöntem ve tekniklerini belirlerken hem öğrencilerin bütüncül gelişimlerini hem de kalıcı ve etkili öğrenmeyi sağlamak için öğrenme-öğretme süreçlerini zenginleştirmelidir. Bu doğrultuda öğrenme çıktıları ve öğrenci özellikleri dikkate alınarak görsel ve yazılı sanat ürünlerinden, teknolojik materyallerden, edebî türlerden ve tamamlayıcı öğretim tekniklerinden yararlanılmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamaları esnasında alana dair birincil kaynakların ve bunlardan faydalanılarak oluşturulan ikincil kaynakların kullanılmasına özen gösterilmelidir. Ayet meallerinin ve hadislerin seçiminde Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan kaynaklar esas alınmalı, ayrıca alan literatüründe genel kabul gören eserler kullanılmalıdır. Bu kaynaklara atıf yapılırken telif hakları gözetilmeli ve etik kurallara riayet edilmelidir. Özellikle dijital kaynakların kullanımı hususunda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kurallara uyulmalıdır.

Farklılaştırma

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı*'nın farklılaştırma bölümü; her öğrencinin kendine özgü yetenek, ilgi ve öğrenme stillerini tanıyarak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bölümde öğrencilerin bireysel farklılıklarının ve esnek gruplandırma, sürekli değerlendirme ve uyarılama konusundaki yaklaşımların ön plana çıkarılması hedeflenmektedir.
- Program, okul içi ve okul dışı uygulamalarda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal gelişimleri ile bireysel farklılıkları dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Bu nedenle program uygulanırken özel ihtiyaçları bulunan ve akranlarına göre farklı özellikleri taşıyan öğrenciler için esneklik gösterilmeli; öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler hazırlanmalı ve planlamalar yapılmalıdır.
- Farklılaştırma bölümü zenginleştirme ve destekleme başlıkları altında ele alınmıştır. Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarabilmek amacıyla öğretmene yönelik önerilerin verildiği kısımdır. Destekleme ise öğrenme-öğretme uygulamalarında zorluk yaşayan öğrencilere gerekli ek zaman ve desteğin verilebilmesi için öğretmene öneriler sunulan bölümdür. Zenginleştirme bölümünde programdaki mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarının ötesinde konuyla ilgili üst düzey öğrenme sağlamak için ölçme ve değerlendirme uygulamaları, farklı öğrenme-öğretme süreçleri verilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin öğrenme hedefine uygun şekilde daha derin ve detaylı bilgilere ulaşmasını sağlayacak etkinlikler tasarlanmalıdır. Destekleme bölümünde ise programdaki mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarına göre daha sade bir içerik belirlenmiş, bu içeriğe ulaşacak ek kaynaklara ve açıklamalara yer verilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin hem bireysel olarak yapabileceği basit etkinlikler hem de öğretmenleri ve akranlarıyla birlikte gerçekleştirebileceği orta düzeyde etkinlikler tasarlanmalıdır.

2.3. ÜNİTELER, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKAİD DERSİ (11. SINIF)

ÜNİTE	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. AKAİD İLMİ VE İMAN KAVRAMI	2	6	17
2. ALLAH'A VE KADERE İMAN	3	10	28
3. PEYGAMBERLERE VE KİTAPLARA İMAN	2	8	22
4. MELEKLERE VE AHİRETE İMAN	3	10	28
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	2	5
	10	36	100

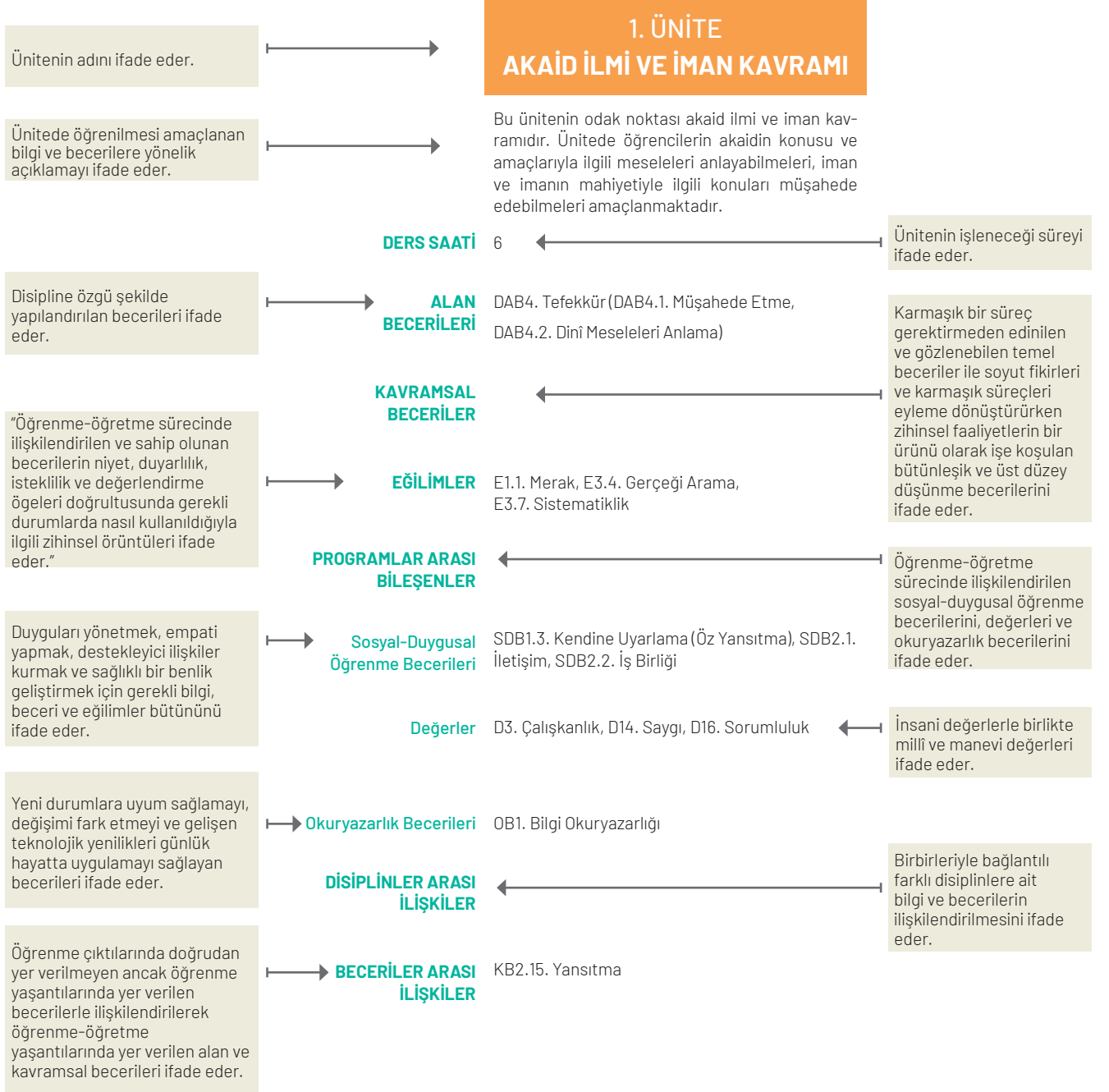
* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

2.4. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKAİD DERSİ (11. SINIF) KİTAP FORMA SAYISI VE KİTAP EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYISI	KİTAP EBATLARI
AKAİD DERSİ (11. SINIF)	10-12	19,5 cm X 27,5 cm

2.5. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKAİD DERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Anadolu İmam Hatip Lisesi Akaid Dersi Öğretim Programı'nda dört ünite yer almaktadır. Ünitelerin yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar şematik olarak aşağıda sunulmuştur.

Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

AKD. 11.1.1. Akaid ilmini anlayabilme

- a) Akaid ilminin konusu ve amaçlarını fark eder.
- b) Akaid ilmini tanımlar.
- c) Akaid ilminin ortaya çıkış sebeplerini açıklar.
- ç) Akaid ilminin özelliklerini belirler.

Dersin kodu
Sınıf seviyesi
Ünite numarası
Öğrenme çıktısı numarası

Öğrenme çıktısıyla ilişkilendirilen beceriye ait süreç bileşenlerini ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Akaid ilmi
İman ve İmanın Mahiyeti

Öğrenme sürecinde ele alınan bölüm/konu/alt konuya ilişkin sınırları ifade eder.

Disipline ait genellemeleri ifade eder.

Anahtar Kavramlar

akaid, iman, inkâr, şirk, tevhit

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çoktan seçmeli soru, açık uçlu soru, kısa cevaplı soru, boşluk doldurma, doğru/yanlış, Frayer tekniği, çıkış kartı ve soru-cevap etkinliği kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.

Öğrenme çıktıları, eğitim, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin imanının tanımını ve İslam akaidindeki iman esaslarının neler olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Önceki öğrenme-öğretme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgi ve becerilerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.

Ön Değerlendirme Süreci

- Akaid kelimesinin neler çağrıştırdığı ve akaid ilminde hangi konuların ele alınabileceği sorularak öğrencilerin bu konudaki hazır bulunuşluk seviyeleri tespit edilebilir.
- İmanın amelle ilişkisi sorularak öğrencilerin ön bilgileri kontrol edilebilir.

Köprü Kurma

Sağlam bir inancın insan hayatında olumlu etkilerinin olduğuna dair örnekler verilerek akaid kavramıyla günlük hayat arasında köprü kurulabilir.

Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecini ifade eder.

Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

AKD.11.1.1

Öğrencilerden akaid ilminin konusu ve amaçlarını fark edebilmeleri için bu ilimle ilgili araştırma yapmaları istenir (D3.2, OB1). Elde ettikleri bilgileri düzenli, örgütlü ve odaklı biçimde işlemeleri sağlanır (E3.7). Bu aşamada Cornell not alma tekniği kullanılabilir. Öğrenciler akaid ilminin konusu ve amaçlarından yola çıkarak akaid ilmini tanımlar. İslam akaidinin Kur'an ve sünnet merkezli bir inanç sistemi olduğuna vurgu yapılarak akaid ilminin ortaya çıkış süreci ele alınır. Böylece öğrencilerin akaid ilminin ortaya çıkış sebeplerini açıklamalarına imkân tanınır. Bu süreçte kar topu tekniğinden yararlanılabilir. Böylece öğrenciler elde ettikleri bilgileri paylaşarak iletişim kurma ve iş birliği yapma becerilerini geliştirir (SDB2.1, SDB2.2). Öğrenciler elde ettikleri bilgilerden yola çıkarak akaid ilminin özelliklerini belirler. Bu aşamada Frayer tekniğinden faydalanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında doğru-yanlış soruları, açık uçlu sorular veya çıkış kartı kullanılabilir.

Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden akaid ilminin ortaya çıkış sebeplerini İslam düşünce tarihi kaynaklarından daha detaylı bir şekilde araştırarak rapor hazırlamaları istenebilir. Ayrıca Maturidi ve Eşari ekollerinde iman anlayışının farklı yönlerini karşılaştırmalı tablo hâlinde sunmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerden akaid ilminin tanımı, konusu ve amacını içeren kısa, sade ve anlaşılır özetler çıkarmaları istenebilir. Öğrencilere iman kavramıyla ilgili ayet ve hadislerden seçilmiş kısa metinler verilerek bu metinlerden hareketle kavramı açıklamaları sağlanabilir. Öğrencilere akaid ilminin özelliklerini gösteren yarım bırakılmış kavram haritaları verilerek bunları tamamlamaları istenebilir.

Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

ÖĞRETİM YANSIMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ AKAİD DERSİ (11. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI'NA AİT ÜNİTELER

1. ÜNİTE AKAİD İLMİ VE İMAN KAVRAMI

Bu ünitenin odak noktası akaid ilmi ve iman kavramıdır. Ünitelerde öğrencilerin akaidin konusu ve amaçlarıyla ilgili meseleleri anlayabilmeleri, iman ve iman mahiyetiyle ilgili konuları müşahade edebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

ALAN BECERİLERİ DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahade Etme, DAB4.2. Dinî Meseleleri Anlama)

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.4. Gerçeği Arama, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER -

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.15. Yansıtma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

AKD.11.1.1. Akaid ilmini anlayabilme

- a) Akaid ilminin konusu ve amaçlarını fark eder.
- b) Akaid ilmini tanımlar.
- c) Akaid ilminin ortaya çıkış sebeplerini açıklar.
- ç) Akaid ilminin özelliklerini belirler.

AKD.11.1.2. İman ve imanin mahiyetiyle ilgili konuları müşahade edebilme

- a) İman ve imanin mahiyeti hakkında merak ettiği konuları belirler.
- b) İman ve imanin mahiyetiyle ilgili belirlenen konular hakkında soru sorar.
- c) İman ve imanin mahiyeti hakkında merak ettiği konuları inceler.
- ç) İnceleme sonuçları hakkında çıkarım yapar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Akaid İlmi
İman ve İmanın Mahiyeti

Anahtar Kavramlar

akaid, iman, inkâr, şirk, tevhit

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve
Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çoktan seçmeli soru, açık uçlu soru, kısa cevaplı soru, boşluk doldurma, doğru/yanlış, Frayer tekniği, çıkış kartı ve soru-cevap etkinliği kullanılarak değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden imanin mahiyeti ve imanin mahiyetini bilmenin hayatımıza yansımalarıyla ilgili sunu hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

Sonuç değerlendirmede performans görevleri ve yazılı yoklamalar kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME

YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin imanin tanımını ve İslam akaidindeki iman esaslarının neler olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Akaid kelimesinin neler çağrıştırdığı ve akaid ilminde hangi konuların ele alınabileceği sorularak öğrencilerin bu konudaki hazır bulunuşluk seviyeleri tespit edilebilir.
- İmanın amelle ilişkisi sorularak öğrencilerin ön bilgileri kontrol edilebilir.

Köprü Kurma

Sağlam bir inancın insan hayatında olumlu etkilerinin olduğuna dair örnekler verilerek akaid kavramıyla günlük hayat arasında köprü kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

AKD.11.1.1

Öğrencilerden akaid ilminin konusu ve amaçlarını fark edebilmeleri için bu ilimle ilgili araştırma yapmaları istenir (**D3.2, OB1**). Elde ettikleri bilgileri düzenli, örgütlü ve odaklı biçimde işlemeleri sağlanır (**E3.7**). Bu aşamada Cornell not alma tekniği kullanılabilir. Öğrenciler akaid ilminin konusu ve amaçlarından yola çıkarak akaid ilmini tanımlar. İslam akaidinin Kur'an ve sünnet merkezli bir inanç sistemi olduğuna vurgu yapılarak akaid ilminin ortaya çıkış süreci ele alınır. Böylece öğrencilerin akaid ilminin ortaya çıkış sebeplerini açıklamalarına imkân tanınır. Bu süreçte kar topu tekniğinden yararlanılabilir. Böylece öğrenciler elde ettikleri bilgileri paylaşarak iletişim kurma ve iş birliği yapma becerilerini geliştirir (**SDB2.1, SDB2.2**). Öğrenciler elde ettikleri bilgilerden yola çıkarak akaid ilminin özelliklerini belirler. Bu aşamada Frayer tekniğinden faydalanılabilir.

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında doğru-yanlış soruları, açık uçlu sorular veya çıkış kartı kullanılabilir.

AKD.11.1.2

Öğrencilerin iman ve imanın mahiyeti hakkında merak ettiklerini belirlemeleri için ortam oluşturulur (**E1.1**). Öğrencilerden bu konuyla ilgili soru sormaları ve soruları listelemeleri istenir (**D16.3**). Konuyla ilgili temel kavramlar ve bilgiler amentü bağlamında öğrencilere aktarılır. Bu süreçte iman-amel ilişkisine değinilir. Ayrıca temel kaynaklar dikkate alınarak iman/mümin, nifak/münafık, küfür/kâfir, şirk/müşrik, tevhit ve inkâr kavramları açıklanır. Bu kapsamda ehlikıblenin tekfir edilemeyeceği belirtilir. Ayrıca elfazıküfür ve efaliküfür konularına da kısaca değinilir. Öğrenciler imanın mahiyetine dair konuları inceler. Öğrenciler imanın mahiyetine dair konuları incelerken bilgiye olan ihtiyaçlarını fark eder (**OB1**) ve ulaştıkları bilgileri sorgulayarak doğruluğunu araştırır ve inceleme sonucunda çıkarımda bulunur (**E3.4**). Bu süreçte öğrencilerin kendi düşüncelerini ifade ederken arkadaşlarının görüşlerine saygı duymaları ve farklı bakış açılarını dinlemeye açık olmaları teşvik edilir (**D14.1**). İman ve imanın mahiyetini bilmenin insan hayatına etkileri ele alınır. Böylece öğrencilerin bu konudaki deneyimlerinden hareketle çıkarımda bulunmalarına imkân tanınır (**KB2.15, SDB1.3**).

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu sorular veya çıkış kartı kullanılabilir. Performans görevi olarak öğrencilerden imanın mahiyeti ve imanın mahiyetini bilmenin hayata yansımalarıyla ilgili sunu hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden akaid ilminin ortaya çıkış sebeplerini İslam düşünce tarihi kaynaklarından daha detaylı bir şekilde araştırarak rapor hazırlamaları istenebilir. Ayrıca Maturidi ve Eşari ekollerinde iman anlayışının farklı yönlerini karşılaştırmalı tablo hâlinde sunmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerden akaid ilminin tanımı, konusu ve amacını içeren kısa, sade ve anlaşılır özetler çıkarmaları istenebilir. Öğrencilere iman kavramıyla ilgili ayet ve hadislerden seçilmiş kısa metinler verilerek bu metinlerden hareketle kavramı açıklamaları sağlanabilir. Öğrencilere akaid ilminin özelliklerini gösteren yarım bırakılmış kavram haritaları verilerek bunları tamamlamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÜNİTE

ALLAH'A VE KADERE İMAN

Bu ünitenin odak noktası Allah'a (cc) ve kadere imandır. Ünitede öğrencilerin Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine ilişkin akli ve naklî delilleri kullanabilmeleri, kadere iman konularını idrak edebilmeleri ve kaderle ilişkilendirilen kavramları çözümleyebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

ALAN BECERİLERİ

DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme), DAB5. Dinî Delillere Başvurma (DAB5.1. Akli/Naklî Delilleri Kullanma)

KAVRAMSAL BECERİLER

KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler

D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma, DAB1.2. Hadis Kaynaklarına Başvurma), KB2.15. Yansıtma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

AKD.11.2.1. Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine ilişkin akli ve naklî delilleri kullanabilme

- Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine ilişkin akli ve naklî delilleri toplar.
- Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine ilişkin topladığı deliller arasında ilişki kurar.
- Allah'ın (cc) varlığı ve birliğiyle ilgili bir konuyu seçtiği akli veya naklî delile dayandırarak değerlendirir.
- İlişki kurduğu akli veya naklî delile ilgili konuda amaca uygun şekilde yer verir.

AKD.11.2.2. Kader inancını idrak edebilme

- Kader inancıyla ilgili tefekkür sürecini gözden geçirir.
- Kader inancıyla ilgili tefekkür sürecine dayalı çıkarım yapar.
- Kader inancıyla ilgili ulaştığı çıkarımları değerlendirir.

AKD.11.2.3. Kaderle ilişkilendirilen kavramları çözümleyebilme

- Kaderle ilişkilendirilen kavramları tespit eder.
- Kaderle ilişkilendirilen kavramlar arasındaki ilişkiyi belirler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Allah'ın (cc) Varlığı ve Birliği

Kader İnancı

Kaderle İlişkilendirilen Kavramlar

Anahtar Kavramlar akil, esmayihüsna, fıtrat, hayır, irade, kader, kaza, sorumluluk, şer

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve
Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çoktan seçmeli soru, açık uçlu soru, boşluk doldurma, doğru/yanlış, bulmaca, çalışma yaprağı, örnek olay analizi ve yapılandırılmış grid kullanılarak değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden Allah'ın (cc) isim ve sıfatlarıyla kadere iman arasındaki bağı inceleyen bir afiş veya duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

Sonuç değerlendirmede performans görevleri ve yazılı yoklamalar kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin İslam'ın inanç esaslarından Allah'a (cc) ve kadere iman konularını temel düzeyde bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Allah'ın (cc) varlığına dair bildikleri deliller sorularak öğrencilerin ön bilgileri kontrol edilebilir.
- Kadere imanla ilgili meseleleri bilmenin Allah (cc) ve kader inancına faydalarının neler olabileceği sorularak öğrencilerin ön bilgileri yoklanabilir.
- "Kader" kelimesiyle ilişkilendirilebilecek kavramlar sorularak öğrencilerin ön bilgileri kontrol edilebilir.

Köprü Kurma Kâinattaki nizam, tabiat olaylarındaki işleyiş, canlıların yapısı gibi örneklerle Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine dair akli ve naklî deliller arasında bağlantı kurulabilir. Böylece öğrencilerin günlük hayattaki deneyimlerini inanç esaslarıyla bütünleştirmeleri ve yeni bilgileri anlamlandırmaları sağlanabilir. Günlük hayatta sıkça karşılaşılan sınav, hastalık, başarı ve başarısızlık durumlarının "nasip", "kısmet", "alın yazısı" gibi ifadelerle değerlendirilmesiyle Allah'a (cc) ve kadere iman arasında köprü kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları AKD.11.2.1

Allah'ın (cc) varlığı ve birliği konusuyla fıtrat arasındaki ilişki açıklanır. İncanın fitriliği üzerinde durulur. Fıtrat kavramının ne anlama geldiği ve İslam'da nasıl değerlendirildiğine değinilir. "Akli delil" ve "naklî delil" kavramları açıklanır. Gaye ve nizam, hudus gibi deliller akli, Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini vurgulayan ayetler de naklî delillere örnek olarak gösterilir. Allah'a (cc) imanın İslam akaidindeki yeri ve diğer iman esaslarıyla bağı vurgulanır. Öğrencilerin Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine ilişkin akli ve naklî deliller toplamaları sağlanır. Öğrenciler, topladıkları akli ve naklî deliller arasında benzerlik, farklılık ve tamamlayıcılık ilişkileri kurar **(OB1)**. Öğrencilerden Allah'ın (cc) varlığı ve birliğiyle ilgili bir meseleyi (evrenin düzeni, yaratılış, tasarım, nedensellik, eşsizlik vb.) seçtikleri delille dayandırarak değerlendirmeleri istenir. Öğrenciler, belirledikleri meseleleri tartışırken çalışmada aktif rol alır ve akranlarıyla iş birliği yapar **(D3.4, SDB2.2)**. Bu süreçte düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin değerlendirmelerinde ele aldıkları konuya uygun biçimde akli ve naklî delilleri kullanmaları beklenir. Allah'a imanın hayata yansımalarına değinilir. Öğrencilerin Allah'a imanın insan hayatına yansımalarına ilişkin kendi deneyimlerine dayalı çıkarım yapmaları sağlanır **(KB2.15)**.

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu ve çoktan seçmeli sorular, doğru/yanlış, boşluk doldurma ve bulmacadan oluşan çalışma yaprağı kullanılabilir.

AKD.11.2.2

Öğrencilere Allah'ın (cc) isim ve sıfatlarını bilmenin O'nu tanımada nasıl bir rol oynadığı sorularak öğrencilerin konuya ilişkin merak duymaları sağlanır **(E1.1)**. Allah'ı (cc) tanımanın ancak O'nun isim ve sıfatlarını bilmekle mümkün olduğuna dikkat çekilerek esmayihüсна kavramı ve Allah'ın (cc) sıfatları kısaca açıklanır. Allah'ın (cc) sıfatlarının Selbî ve Sübûtî olmak üzere iki ana kategoriye ayrıldığı ifade edilir. Ayrıca zatî sıfat kavramına da değinilir. Bu süreçte kavram haritasından yararlanılabilir. Allah'ın (cc) ilim, irade, kudret ve tekvin sıfatlarından yola çıkılarak kader ve kazaya iman konusuna değinilir. Öğrencilerin kadere imanla ilgili tefekkür sürecini gözden geçirmeleri sağlanır. Bu süreçte soru cevap tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilerin sorulara dikkatli bir şekilde yoğunlaşarak cevap vermeleri ve arkadaşlarının görüşlerini dinleyip kendi düşüncelerini paylaşmaları beklenir **(E3.2, SDB2.1)**. Öğrencilerden akıl, irade ve sorumluluk kavramlarının kaderle ilişkisini idrak edebilmeleri beklenir. Öğrencilerin kader inancıyla ilgili tefekkür sürecinde çıkarım yaparken sorgulama yapmaları **(D3.3, OB1)**, muhakeme eğilimlerini işletmeleri **(E3.1)** ve öz farkındalık geliştirmeleri sağlanır **(SDB1.1)**. Öğrenciler kader inancıyla ilgili ulaştıkları çıkarımları değerlendirir. Kader inancının Kur'an-ı Kerim ve hadislerdeki yerine değinilir. Kader inancının iman esasları arasındaki yeri vurgulanır.

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu ve çoktan seçmeli sorular, doğru/yanlış, yapılandırılmış grid ve örnek olay analizi kullanılabilir. Performans görevi olarak öğrencilerden Allah'ın (cc) isim ve sıfatlarıyla kadere iman arasındaki bağı inceleyen bir afiş veya duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

AKD.11.2.3

Kadere ilişkin kavramlar hakkında bilgi verilir. Kavramlar; ecel, rızık, afet, sağlık ve hastalık, başarı ve başarısızlık, dua ve tevekkül, sabır, teslimiyet ve rıza, hayır ve şer, hidayet ve dalalet ile sınırlandırılır. Kadere ilişkin kavramlar ayet, hadis veya örnek olaylarla verilerek öğrencilerin bu kavramları belirlemesi için imkân tanınır. Öğrencilerin kadere ilişkin kavramlar hakkında ayet mealleri ve hadislerden bilgi toplamaları sağlanır (**DAB1.1, DAB1.2**). Öğrenciler belirlenen kavramlar arasındaki ilişkiyi ortaya koyar (**OB1**). Bu süreçte kavram haritası tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları durumlarla kadere ilişkin öğrendikleri kavramlar arasında doğru bir biçimde irtibat kurmaları sağlanır (**E3.1**). Öğrenciler kadere imanın hayatımıza etkileriyle ilgili tefekkür sürecine dair çıkarım yapar. Öğrencilerin kadere imanla ilgili yeni durumlar karşısında olumlu tutum geliştirmeleri (**SDB3.1**), sabırlı (**D12.1**) ve sorumlu davranmaları (**D16.1**) beklenir.

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu ve çoktan seçmeli sorular, doğru/yanlış, yapılandırılmış grid ve örnek olay analizi kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden "Allah'ın varlığına" ilişkin hudus, imkân ve gaye delilleri incelenerek bunların çağdaş din felsefesi tartışmalarında hangi delillerle ilişkili olduğunu gösteren sunum hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden Allah'ın (cc) varlığı ve birliğiyle ilgili temel akli ve naklî delilleri içeren kısa ve sade özetler hazırlamaları istenebilir. Öğrencilere kader inancına ilişkin örnek olay senaryoları verilerek bu olaylardan çıkarım yapmaları sağlanabilir. Öğrencilerden kaderle ilgili temel kavramların yer aldığı kavram kartlarını eşleştirmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÜNİTE

PEYGAMBERLERE VE KİTAPLARA İMAN

Bu ünitenin odak noktası peygamberlere ve kitaplara imandır. Ünitelerde öğrencilerin peygamberlere imanla ilgili akli ve naklî delilleri kullanabilmeleri, peygamberlere gönderilen kitaplarla ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

ALAN BECERİLERİ

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB5. Dinî Delillere Başvurma (DAB5.1. Akli/Naklî Delilleri Kullanma)

KAVRAMSAL BECERİLER

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D6. Dürüstlük, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Siyer

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** DAB3. Tahkik (DAB3.2. Dinî Kavramları Bağlamına Uygun Kullanma), KB2.15. Yanıtma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

AKD.11.3.1. Peygamberlere imanla ilgili akli ve naklî delilleri kullanabilme

- a) Peygamberlere imanla ilgili akli ve naklî delilleri toplar.
- b) Peygamberlere imanla ilgili topladığı akli ve naklî deliller arasında ilişki kurar.
- c) Peygamberlere imanla ilgili akli ve naklî delillere dayalı değerlendirme yapar.
- ç) İlişki kurduğu akli ve naklî delillere peygamberlere imanla ilgili bir konuda amaca uygun olarak yer verir.

AKD.11.3.2. Peygamberlere gönderilen kitaplarla ilgili temel kaynakları kullanabilme

- a) Peygamberlere gönderilen kitaplarla ilgili aradığı ayet meallerini ve hadisleri bulur.
- b) Ayet ve hadislerde geçen kitapları belirler.
- c) Ayet ve hadisleri içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Ayet ve hadis mealleri doğrultusunda peygamberlere gönderilen kitaplarla ilgili çıkarım yapar.
- d) Ayet ve hadislerle alakalı yaptığı çıkarımlara ilgili konularda yer verir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Peygamberlere İman
Peygamberlere Gönderilen Kitaplar

Anahtar Kavramlar

hatemünnebiyyin, mucize, nebi, nübüvvet, resul, risalet, suhuf, vahiy

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çoktan seçmeli soru, açık uçlu soru, kısa cevaplı soru, boşluk doldurma, doğru/yanlış, çalışma yaprağı, tanılayıcı dallanmış ağaç, kelime ilişkilendirme, kavram analizi şeması, kavram haritası ve yapılandırılmış grid kullanılarak değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden peygamberlere imanla ilgili bir bülten panosu veya fanzin hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

Sonuç değerlendirmede performans görevleri ve yazılı yoklamalar kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin peygamberlere ve kitaplara imanın, inanç esasları arasında yer aldığını ve temel dinî kaynaklarda bu konulara yer verildiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilerin peygamberlere imanla ilgili bildikleri ayet ve hadisleri paylaşmaları istenerek ön bilgileri kontrol edilebilir.
- Öğrencilerin peygamberlere gönderilen kitaplarla ilgili sahip oldukları bilgileri paylaşmaları istenerek hazır bulunuşlukları belirlenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin 9. sınıf temel dinî bilgiler dersinin “Yaratılışın Gayesi: Allah’a İman” ünitesinde öğrendikleriyle yeni edinecekleri bilgiler arasında bağlantı kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****AKD.11.3.1**

Öğrencilerden peygamberlikle ilişkili olduğunu düşündükleri kavramları listelemeleri istenir **(E3.2)**. Bu aşamada kelime ilişkilendirme testi kullanılabilir. Konuyla ilgili hatemünnebiyyin, mucize, nebi, nübüvvet, resul, risalet, suhuf ve vahiy kavramları açıklanarak öğrencilerin bu kavramlar arasında ilişki kurmalarına imkân verilir **(DAB3.2)**. Böylece öğrencilerin konunun temel kavramlarını öğrenmeleri sağlanır. Peygamberlere imanın İslam akaidindeki yerine değinilir. Öğrencilerden peygamberlere imanla ilgili akli ve naklî delilleri toplayarak bu deliller arasında ilişki kurmaları istenir **(D3.3)**. Öğrencilerden peygamberlere imanla ilgili akli ve naklî delillere dayalı değerlendirme yapmaları ve değerlendirmelerini amaca uygun olarak kullanmaları sağlanır. Bu aşamada öğrencilerden makale yazmaları istenebilir. Böylece öğrencilerin farklı kaynaklardan topladıkları bilgileri düzenli biçimde kullanmaları, değerlendirmeleri ve yazılı bir ürün hâline getirmeleri beklenir **(OB1)**. Peygamberlerin ve özellikle Hz. Muhammed’in (sav) örnekliğinin bugün ne anlam ifade ettiğine değinilir. Siyer dersiyle bağlantı kurularak üsveihasene kavramı açıklanır. Hz. Âdem’in tövbesi, Hz. Nuh’un azmi ve kararlılığı, Hz. Eyüp’ün sabrı, Hz. Yusuf’un iffeti, Hz. Musa’nın cesareti, Hz. İbrahim’in teslimiyeti, Hz. İsa’nın beşeriyeti, tevazusu ve Hz. Muhammed’in (sav) bütün ahlaki nitelikleri kendinde toplayan örnekliği vurgulanır. Hz. Muhammed’in (sav) peygamberliğinin evrenselliğine, son peygamber oluşuna da vurgu yapılır **(D6.2, D10.3, D12.2)**. Öğrencilerin peygamberlere gönderilen kitaplarla ilgili ayetlerin meallerini bulmaları istenir. Peygamberlere imanın etkilerini fark etmelerini sağlamak için kendi deneyimlerini gözden geçirmeleri öğrencilerden istenir. Öğrenciler deneyimlerinden hareketle çıkarımda bulunur **(SDB1.1, KB2.15)**.

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında çoktan seçmeli sorular kullanılabilir. Öğrencilerden peygamberlere imanla ilgili bülten panosu veya fanzin hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

AKD.11.3.2

Öğrencilere peygamberlere gönderilen kitaplar konusunda doğru bilgilere nereden ulaşabileceği sorulur. Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin fikirlerini özgürce paylaşımlarına imkân tanınır **(SDB2.1, E1.2)**. Kur'an-ı Kerim ile hadislerin peygamberler ve ilahi kitaplar konusunda temel bilgi kaynağı olduğu vurgulanır. Öğrencilere günümüzdeki Tevrat ve İncil'in muharref olduğu bilgisi verilir. Öğrencilerin peygamberlere gönderilen kitaplarla ilgili ayet meallerini ve hadisleri bulmaları istenir. Öğrencilerden ayet ve hadislerde geçen ilahi kitapları belirleyerek sınıflandırmaları ve bunlarla ilgili çıkarımlarda bulunmaları istenir **(OB1)**. Bu aşamada anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilerin ayet ve hadislerden elde ettikleri bilgileri ve ulaştıkları çıkarımları, kitaplara imanın İslam akaidindeki yeri ve hayatımıza etkileri konularında kullanmaları sağlanır. Kur'an-ı Kerim'i öğrenmede/okumada kararlı veya gayretli olmaları beklenir **(D16.3)**.

Öğrencilerden performans görevi olarak peygamberlere imanla ilgili bir bülten panosu veya fanzin hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere bir peygamberin hayatını, mucizelerini ve topluma olan etkilerini araştırma görevi verilebilir.

Öğrencilerden peygamberlerin gönderiliş gayelerini ayetlerden hareketle inceleyip "peygamber-kitap ilişkisi" üzerine sunum yapmaları istenebilir.

Destekleme Peygamberlerin hayatları hakkında özet hazırlamaları istenebilir.

Öğrencilere kavramlarla ilgili bilgi kartları verilebilir. Öğrencilerden peygamberlik ve kitap kavramlarını açıklayan bilgi kartlarını eşleştirmeleri istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÜNİTE

MELEKLERE VE AHİRETE İMAN

Bu ünitenin odak noktası meleklerle ve ahirete imandır. Ünite de öğrencilerin meleklerle iman hakkında bilgi toplayabilmeleri, dünya hayatı ve ahiret arasındaki ilişkiyi yorumlayabilmeleri ve ahiret hayatının safhalarıyla ilgili kavramları özetleyebilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

ALAN
BECERİLERİ DAB2. Dinî Kaynakları Tetkik (KB2.3. Özetleme)

KAVRAMSAL
BECERİLER KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma, DAB1.2. Hadis Kaynaklarına Başvurma), DAB5. Dinî Delillere Başvurma (DAB5.1. Akli/Nakli Delilleri Kullanma), KB2.15. Yansıtma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

AKD.11.4.1. Meleklerle iman hakkında bilgi toplayabilme

- a) Meleklerle iman hakkında bilgi sahibi olacağı kaynakları belirler.
- b) Belirlediği kaynaklardan yola çıkarak meleklerle imanla ilgili bilgileri bulur.
- c) Meleklerle iman hakkında ulaştığı bilgileri doğrular.
- ç) Meleklerle iman hakkında ulaştığı bilgileri kaydeder.

AKD.11.4.2. Dünya hayatı ve ahiret ilişkisini yorumlayabilme

- a) Dünya hayatı ve ahiret ilişkisini inceler.
- b) Dünya hayatı ve ahiret ilişkisini kendi hayatı için anlamlı hâle getirir.
- c) Dünya hayatı ve ahiret ilişkisini nesnel ve doğru bir şekilde yeniden ifade eder.

AKD.11.4.3. Ahiret hayatının safhalarını özetleyebilme

- a) Ahiret hayatının safhalarıyla ilgili çözümleme yapar.
- b) Ahiret hayatının safhalarıyla ilgili sınıflandırma yapar.
- c) Ahiret hayatının safhalarını yorumlar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Meleklerle İman

Dünya Hayatı ve Ahiret

Ahiret Hayatının Safhaları

Anahtar Kavramlar

adalet, araf, basübadelmeyt, berzah, cehennem, cennet, cin, haşr, hesap, kıyamet, merhamet, mizan, sırat, sûr, şeytan

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çoktan seçmeli soru, açık uçlu soru, kısa cevaplı soru, boşluk doldurma, doğru/yanlış, çalışma yaprağı, tanılayıcı dallanmış ağaç, kelime ilişkilendirme, çıkış kartları, kavram analizi şeması, kavram haritası, yapılandırılmış grid, bilgi kartları, dereceleme ölçeği, öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden meleklerle iman ve ahiret inancıyla ilgili araştırma raporu veya makale yazmaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir.

Sonuç değerlendirmede performans görevleri kullanılabileceği gibi yazılı yoklamalar da yapılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin önceki öğrenmelerinden hareketle meleklerin ve ahiretin İslam inancındaki yerini, dünya hayatı ve ahiret arasındaki ilişkiyi bildikleri kabul edilmektedir. Ayrıca öğrencilerin akli ve nakli delillerin ne olduğu ve ahiret hayatına dair temel kavramları önceden öğrenmiş oldukları varsayılmaktadır.

Ön Değerlendirme Süreci

- Meleklerin mahiyetine ait bilgilere hangi kaynaklardan ulaşılabileceğiyle ilgili sorular sorularak öğrencilerin konuya dair ön bilgileri tespit edilebilir.
- Öğrencilere dünya hayatının ahiret hayatını nasıl etkilediği sorulabilir.
- Ahiret hayatının safhalarına dair soru cevap etkinliği yapılarak bu safhalarla ilgili öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyeleri belirlenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden 9. sınıf temel dinî bilgiler dersindeki meleklerle ve ahirete iman konusunda öğrendikleri kavramlarla yeni öğrenecekleri bilgiler arasında ilişki kurmaları istenebilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****AKD.11.4.1**

Meleklerle iman konusunda bilgi alınabilecek güvenilir kaynaklar öğretmen rehberliğinde belirlenir. Öğrencilerin farklı kaynaklardan bilgiye erişimleri ve dijital ortamları bilinçli ve etkin kullanmaları desteklenir (**OB1, OB2**). Öğrencilerin meleklerle ilgili bilgileri ayet mealleri ve hadislerden toplamaları sağlanır (**DAB1.1, DAB1.2**). Öğrenciler, belirlenen kaynaklardan yola çıkarak meleklerle imanla ilgili bilgileri bulur ve ulaştıkları bilgileri öğretmen rehberliğinde doğrular (**D3.3**). Bu aşamada öğrencilerin kendi belirledikleri bir not alma tekniğinden yararlanmaları teşvik edilebilir. Bu süreçte öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerinin farkına varmaları ve buna uygun seçimler yapmaları desteklenir (**SDB1.1**). Öğrenciler meleklerle iman konusunda ulaştıkları güvenilir bilgileri kaydeder. Bu süreçte bilgi kartları tekniği kullanılabilir. Meleklerle imanın İslam akaidinin temel unsurlarından biri olduğu, konunun ayet ve hadislerde nasıl ele alındığı açıklanır. Bununla birlikte meleklerin özellikleri ve görevleri paylaşılır. Öğrenciler, meleklerle imanın kişinin davranışlarını düzenlemede etkili olduğunu fark eder (**D16.3, SDB1.2**). Öğrencilerin konuyla ilgili deneyimlerine dayalı çıkarım yapmaları sağlanır (**KB2.15**). İnsanın beş duyuyla algılayamadığı cinler ve şeytanların varlığına ilişkin Kuran-ı Kerim’de bilgiler olduğu belirtilir. Öğrencilerin cinler ve şeytanlarla ilgili bilgileri ayet meallerinden toplamaları sağlanır (**DAB1.1**).

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerin özet metin yazmaları istenebilir.

AKD.11.4.2

İnsanın ahiret hayatına dair bilgileri naklî kaynaklardan edindiği ve naklî delillerin insanı bu konuda akletmeye sevk ettiği açıklanır. İnsanı yok olma endişesinden kurtaran ahiret düşüncesinin akli ve naklî deliller açısından nasıl değerlendirildiğine ve bunun insan fitratıyla nasıl bir bağ oluşturduğuna dikkat çekilir. Öğrenciler ahiret hayatına dair akli ve naklî delillere dayalı değerlendirme yapar (**DAB5.1**). Dünya hayatı ve ahiret arasındaki ilişkiye değinilir. Öğrencilerin bu ilişkiyi fark etmeleri ve buna dair düşüncelerini paylaşmaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin bilgileri düzenli ve planlı bir şekilde kullanmaları, farklı kaynaklardan yararlanarak ulaştıkları sonuçları anlamlı bir bütün hâline getirmeleri teşvik edilir (**E3.7, OB1**). Ahiret ve dünya hayatı arasındaki ilişki açıklanır. “Dünya, ahiretin tarlasıdır.” (Buhari, “Rikak”, 3) hadisine yer verilir. Öğrenciler konuyla ilgili deneyimlerini gözden geçirir (**KB2.15**). Böylece öğrencilerin ahiret ve dünya arasındaki ilişkiyi hayatı anlamlandırmak, davranışlarını güzelleştirmek ve ahirete hazırlık yapmak bağlamında kendi hayatları için anlamlı hâle getirmeleri sağlanır. Ahlaki davranışlara etkisi bağlamında ahiret bilincinin insanın sorumluluk duygusunu güçlendirdiği, adalet, dürüstlük, ölçülü olma gibi davranışları desteklediği vurgulanır. Bu doğrultuda öğrenciler, ahirete imanın dünya hayatını düzenlemeye olan etkilerini açıklar. Ahiretin varlığının Allah’ın (cc) adalet ve merhametinin bir göstergesi olduğu vurgulanarak ünitenin anahtar kavramlarından adalet ve merhamet birlikte ele alınır. Öğrencilerin sahip oldukları inancın gereklerini yerine getirme sorumluluğunu içselleştirmeleri hedeflenir (**D16.3**). Öğrenciler, dünya ve ahiret ilişkisini ayet ve hadisler

bağlamında nesnel ve doğru bir şekilde yeniden ifade eder. Bu aşamada düşün-eşleş-paylaş tekniğinden yararlanılabilir.

Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında 3-2-1 kartı kullanılabilir.

AKD.11.4.3

Konuya dikkatlerini çekmek için “Sizce ölüm bir son mudur yoksa yeni bir başlangıç mı?” sorusu öğrencilere yöneltilir **(E1.1)**. Öğrencilerden ölüm sonrasıyla ilgili düşüncelerini paylaşmaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin düşüncelerini belirli bir amaca yönelik planlı biçimde ifade etmeleri **(E3.2)** ve akranlarıyla paylaşırken etkili iletişim ve iş birliği kurmaları teşvik edilir **(SDB2.1, SDB2.2)**. Bu aşamada düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılabilir. Ölüm kavramı ve ahiret hayatını oluşturan safhalar verilir. Bu bağlamda ünitenin anahtar kavramlarından olan araf, basübadelmevt, berzah, cehennem, cennet, haşr, hesap, kıyamet, mizan, sırat ve sûr açıklanır. Ahiret hayatının safhaları farklı bağlamlarda verilerek öğrencilerin bu safhalarla ilgili çözümleme yapmaları sağlanır. Öğrencilerden ahiret hayatının safhalarını sınıflandırmaları istenir. Safhaların zamanı ve kimler için olduğu, safhalarda ne tür olayların gerçekleşeceği ölçütleri verilebilir. Bu aşamada karşılaştırma tablosundan yararlanılabilir. Öğrencilerin ahiret hayatının safhalarını yorumlamaları sağlanır **(OB1)**. Bu aşamada çıkış kartı kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak meleklerle iman ve ahiret inancıyla ilgili araştırma raporu veya makale yazmaları istenebilir. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formuyla değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu soru, kısa cevaplı soru, boşluk doldurma ve doğru/yanlış kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden Yahudilik ve Hristiyanlıkta meleklerle iman konusunun ele alınışını sunu hâlinde paylaşmaları istenebilir. Kur'an-ı Kerim'de ahiret için kullanılan diğer isimleri araştırmaları ve bunları bir fanzin, broşür, pano, duvar gazetesi, sunum veya eğitici video şeklinde hazırlamaları istenebilir.

Öğrencilerden ahiret inancının insana kazandırdıkları konulu anket, röportaj, araştırma veya sunum yapmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilere ahiret hayatının safhalarını gösteren şemalar verilerek bu şemaları açıklamaları sağlanabilir.

Öğrencilerden meleklerle ve ahirete imanı açıklayan ayet ve hadisleri sınıflandırmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

